SURXONDARYO VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI

SURXONDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g'oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo'llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta'minlash bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo'g'ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo'llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag'batlantirish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023- yil 1- noyabr holatiga viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari) 25 714 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 21 654 ta). 2019- yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar sonining o'sishi 37,5 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 44,4 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to'g'risida umumiy ma'lumotlar

fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari, 1- noyabr holatiga ko'ra, birlikda.

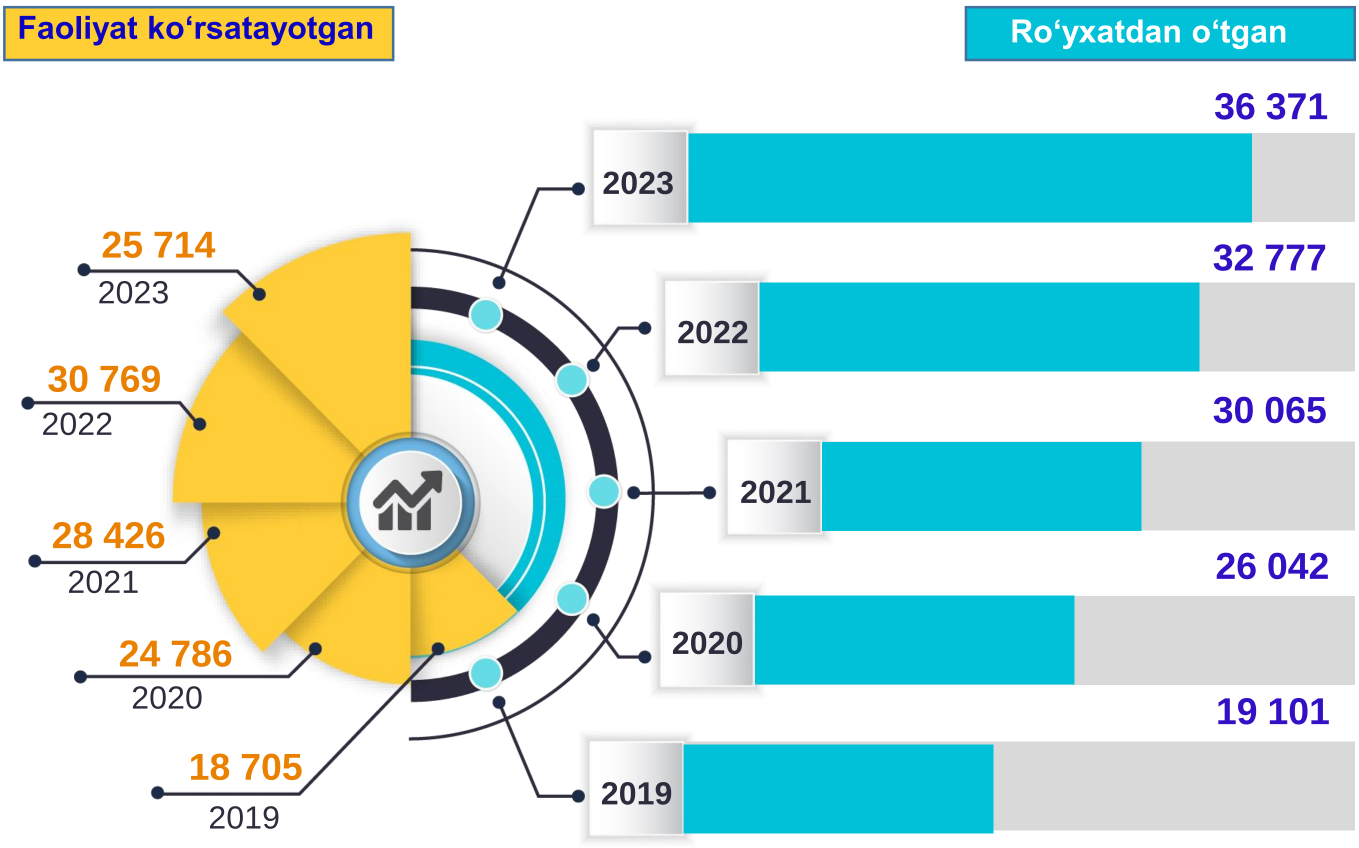

1- BO‘LIM. SURXONDARYO VILOYATI BO‘YICHA KORXONA VA TASHKILOTLARNING SONI

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023- yil yanvar-oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yil	Soni
2023	3 423
2022	3 762
2021	4 657
2020	6 856
2019	4 018

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yil	Foiz
2019	21,5 %
2020	27,7 %
2021	16,4 %
2022	12,2 %
2023	13,3 %

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

356
14,4 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

534
16,2 %

Sanoat

237
9,2 %

Qurilish

1 458
17,3 %

Savdo

91
12,2 %

Tashish va saqlash

246
15,9 %

Yashash va ovqatlanish

90
25,7 %

Axborot va aloqa

49
10,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

362
6,1 %

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-oktabr oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 3 423 tani tashkil qildi.

Hududlar kesimida

Hudud	Soni	Foiz
Termiz sh.	633	14,2 %
Denov t.	408	13,4 %
Sherobod t.	308	17,2 %
Jarqo‘rg‘on t.	268	13,2 %
Sho‘rchi t.	220	12,7 %
Oltinsoy t.	220	19,9 %
Qiziriq t.	212	18,4 %
Sariosiyo t.	198	12,6 %
Qumqo‘rg‘on t.	175	10,7 %
Angor t.	170	13,4 %
Uzun t.	139	9,7 %
Termiz t.	135	9,1 %
Muzrabot t.	124	10,7 %
Boysun t.	121	10,3 %
Bandixon t.	92	13,5 %

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

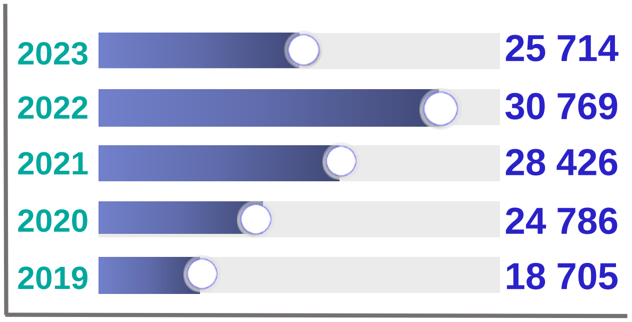

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

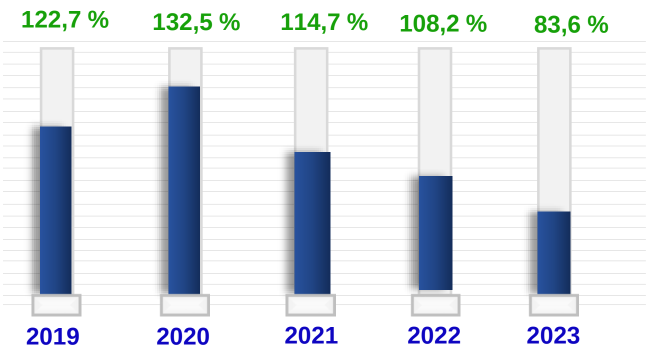

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Soni	Faoliyat turi
2 477	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi
3 302	Sanoat
2 441	Qurilish
8 424	Savdo
747	Tashish va saqlash
1 552	Yashash va ovqatlanish
350	Axborot va aloqa
449	Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
5 972	Boshqa turlar

2023- yil 1- noyabr holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2019- yilning mos davriga (18 705 ta) nisbatan 7 009 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	4 456	Uzun t.	1 428
Denov t.	3 053	Angor t.	1 264
Jarqo‘rg‘on t.	2 032	Boysun t.	1 178
Sherobod t.	1 792	Muzrabot t.	1 158
Sho‘rchi t.	1 727	Qiziriq t.	1 155
Qumqo‘rg‘on t.	1 633	Oltinsoy t.	1 104
Sariosiyo t.	1 569	Bandixon t.	679
Termiz t.	1 486		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

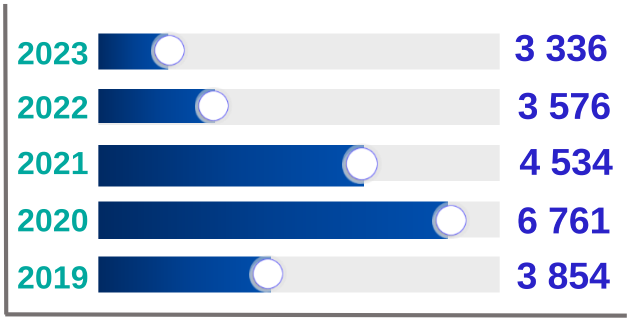

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

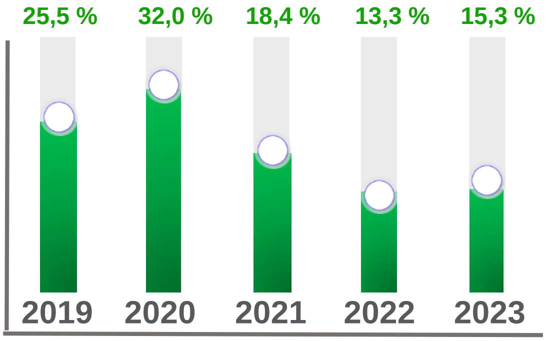

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

355
14,5 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

534
16,2 %

Sanoat

237
9,8 %

Qurilish

1 458
17,3 %

Savdo

90
12,1 %

Tashish va saqlash

246
15,9 %

Yashash va ovqatlanish

90
26,2 %

Axborot va aloqa

49
12,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

277
12,8 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023- yil yanvar-oktabr oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 3 336 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 3 328 ta;
- yirik korxonalar 8 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	611	15,7 %	Qumqo‘rg‘on t.	170	12,8 %
Denov t.	384	14,7 %	Angor t.	167	15,5 %
Sherobod t.	303	19,6 %	Uzun t.	134	11,3 %
Jarqo‘rg‘on t.	264	15,0 %	Termiz t.	132	10,0 %
Sho‘rchi t.	217	14,9 %	Muzrabot t.	121	12,7 %
Oltinsoy t.	217	25,2 %	Boysun t.	119	12,2 %
Qiziriq t.	211	21,7 %	Bandixon t.	90	16,2 %
Sariosiyo t.	196	15,5 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

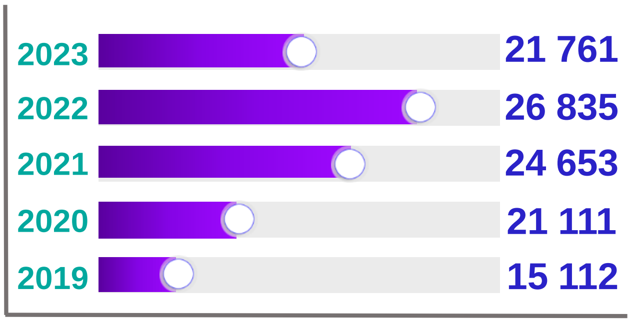

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

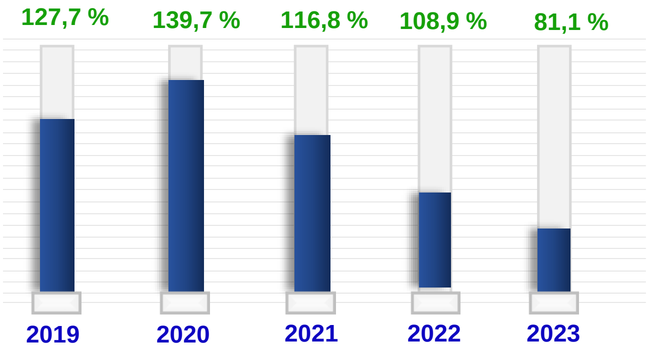

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

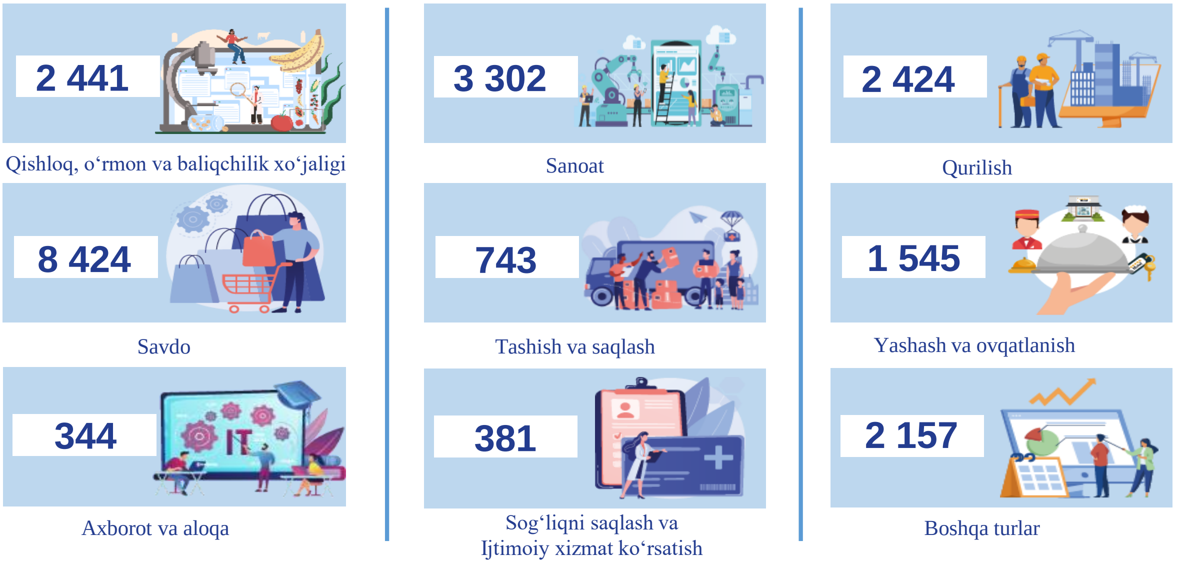

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- noyabr holatiga 21 761 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 144,0 foizni tashkil etdi (6 649 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 38,7 foiz, sanoat – 15,2 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 11,2 foiz, qurilish – 11,1 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 7,1 foiz, tashish va saqlash – 3,4 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 1,8 foiz, axborot va aloqa – 1,6 foiz, boshqa turlari – 9,9 foiz.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	3 887	Uzun t.	1 189
Denov t.	2 618	Angor t.	1 077
Jarqo‘rg‘on t.	1 758	Boysun t.	975
Sherobod t.	1 542	Qiziriq t.	974
Sho‘rchi t.	1 455	Muzrabot t.	955
Termiz t.	1 326	Oltinsoy t.	861
Qumqo‘rg‘on t.	1 325	Bandixon t.	557
Sariosiyo t.	1 262		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yil	Soni
2023	3 328
2022	3 567
2021	4 527
2020	6 755
2019	3 848

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

2019	2020	2021	2022	2023
25,7 %	32,2 %	18,4 %	13,3 %	15,4 %

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

355 — 14,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

534 — 16,3 %

Sanoat

237 — 9,8 %

Qurilish

1 458 — 17,3 %

Savdo

90 — 12,2 %

Tashish va saqlash

246 — 15,9 %

Yashash va ovqatlanish

90 — 26,2 %

Axborot va aloqa

49 — 12,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

269 — 12,7 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023- yil yanvar-oktabr oylarida axborot-kommunikatsiya sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2019- yilning mos davriga nisbatan 44 tadan 90 taga (o‘sish 46 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	608	15,8 %
Denov t.	384	14,7 %
Sherobod t.	303	19,7 %
Jarqo‘rg‘on t.	264	15,1 %
Sho‘rchi t.	217	14,9 %
Oltinsoy t.	217	25,3 %
Qiziriq t.	211	21,7 %
Sariosiyo t.	192	15,3 %
Qumqo‘rg‘on t.	170	12,9 %
Angor t.	167	15,6 %
Uzun t.	134	11,3 %
Termiz t.	131	9,9 %
Muzrabot t.	121	12,7 %
Boysun t.	119	12,2 %
Bandixon t.	90	16,2 %

Faoliyat ko'rsatayotgan kichik biznes subyektlari to'g'risida ma'lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

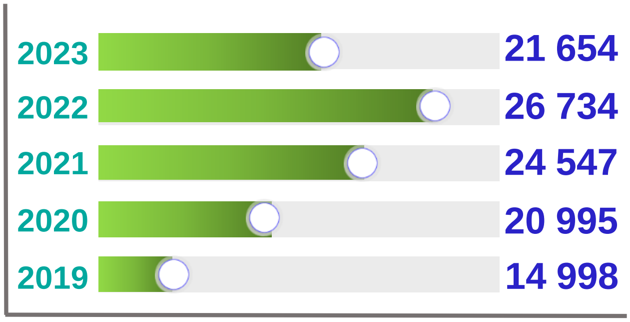

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

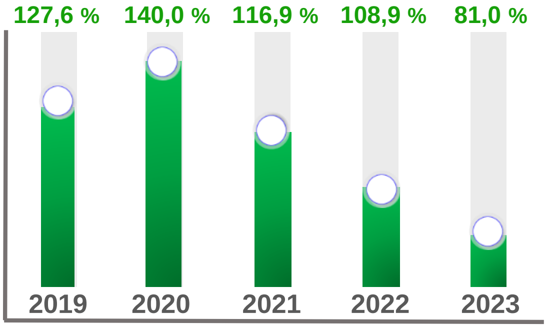

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Hududiy kesimda eng ko'p kichik biznes subyektlari Termiz shahrida (17,7 foiz), Denov (12,0 foiz), Jarqo'rg'on (8,1 foiz), Sherobod (7,1 foiz) va Sho'rchi (6,7 foiz) tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 50 foizdan ortig'i faoliyat ko'rsatmoqda.

Ma'lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	3 845	Uzun t.	1 188
Denov t.	2 609	Angor t.	1 071
Jarqo'rg'on t.	1 753	Boysun t.	974
Sherobod t.	1 536	Qiziriq t.	971
Sho'rchi t.	1 452	Muzrabot t.	952
Qumqo'rg'on t.	1 320	Oltinsoy t.	859
Termiz t.	1 317	Bandixon t.	556
Sariosiyo t.	1 251		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Sherobod t.	330
Denov t.	272
Uzun t.	266
Jarqo‘rg‘on t.	224
Termiz t.	205
Qumqo‘rg‘on t.	173
Muzrabot t.	150
Boysun t.	142
Sariosiyo t.	130
Sho‘rchi t.	124
Qiziriq t.	111
Angor t.	100
Termiz sh.	96
Oltinsoy t.	89
Bandixon t.	65

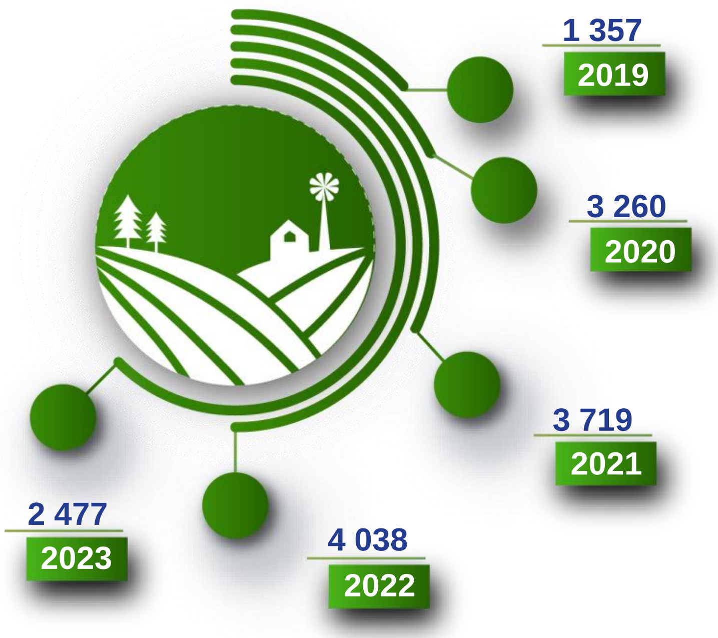

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

Baliq ovlash va akvakultura

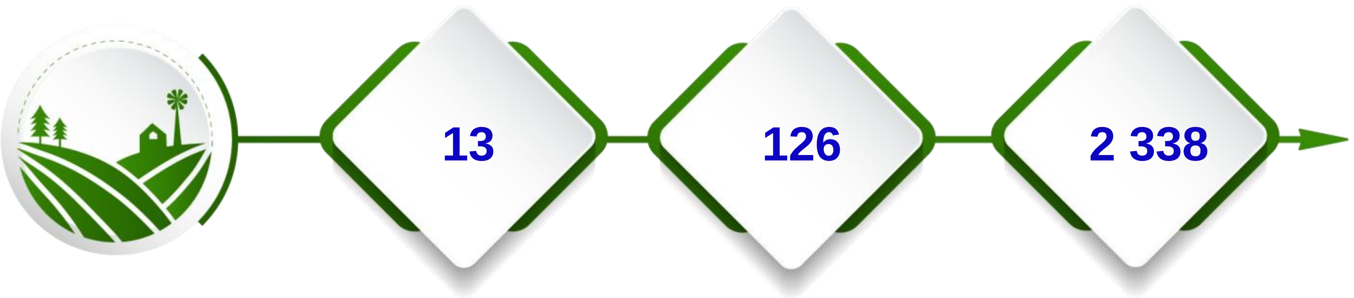

O‘rmonchilik va yog‘och tayyorlash

Dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va bu sohalarda xizmat ko‘rsatish

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	475
Denov t.	407
Sariosiyo t.	255
Sho‘rchi t	243
Uzun t.	228
Sherobod t.	214
Qumqo‘rg‘on t.	213
Jarqo‘rg‘on t.	193
Termiz t.	177
Boysun t.	177
Angor t.	173
Muzrabot t.	166
Oltinsoy t.	150
Qiziriq t.	135
Bandixon t.	96

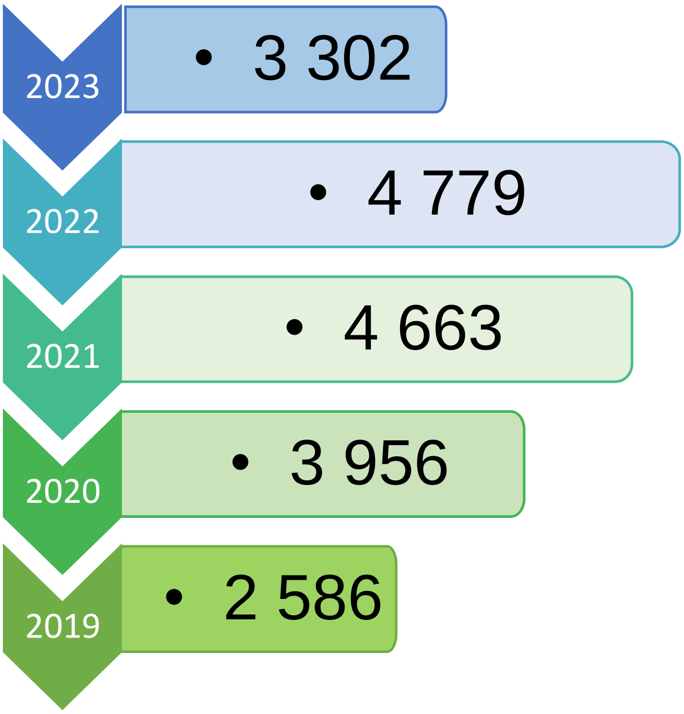

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 12,8 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 95,6 foizini ishlab chiqarish sanoati, 2,6 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, 1,6 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish va 0,2 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash tashkil etgan.

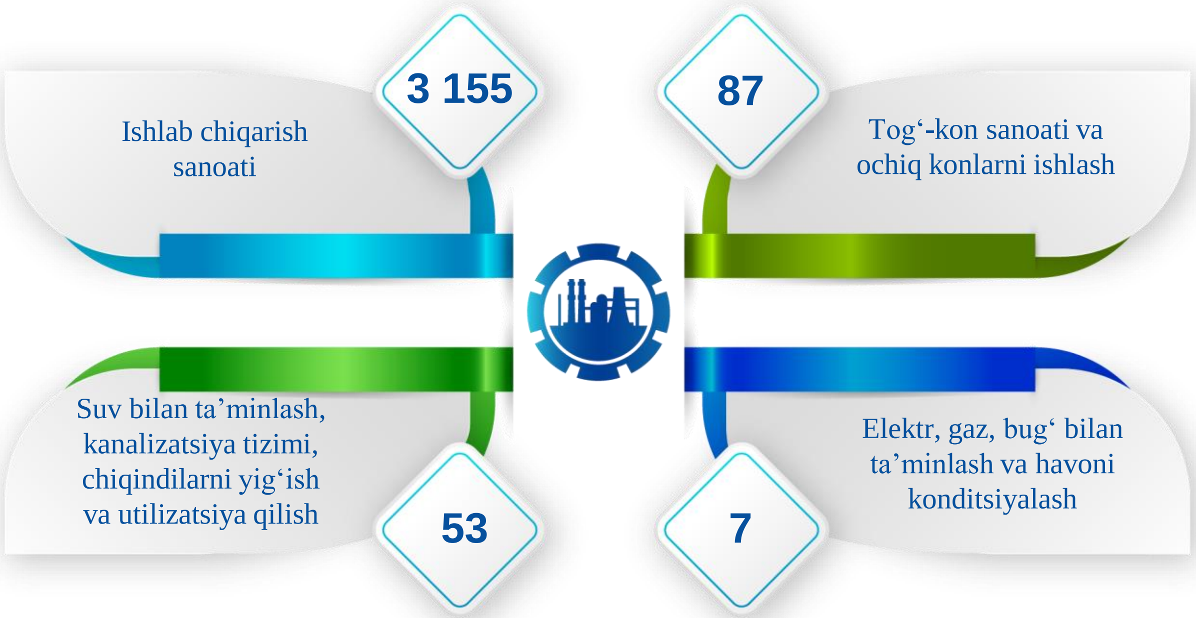

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	613
Jarqo‘rg‘on t.	228
Termiz t.	199
Sariosiyo t.	171
Denov t.	170
Boysunt.	146
Qumqo‘rg‘on t.	137
Sho‘rchi t.	130
Qiziriq t.	119
Angort.	116
Sherobod t.	100
Muzrabot t.	91
Oltinsoy t.	83
Bandixon t.	69
Uzun t.	69

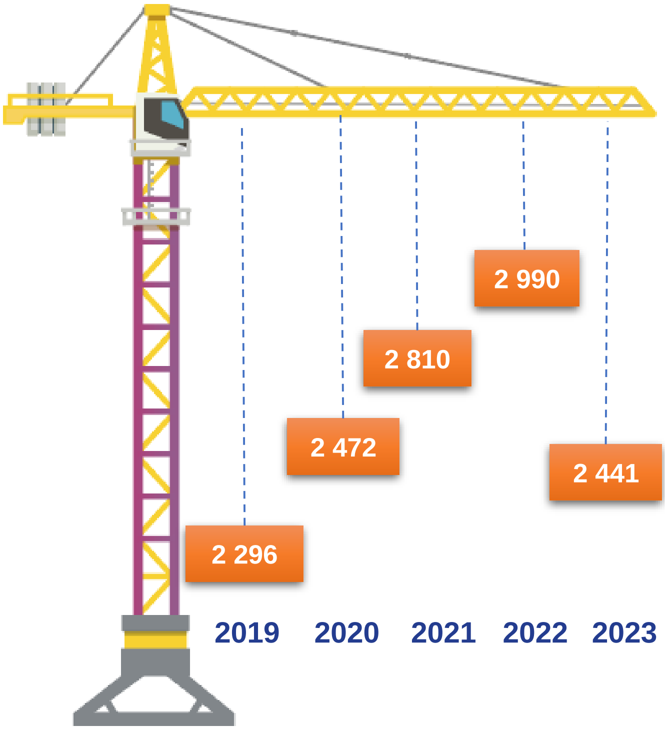

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 56,3 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 82,8 foizni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 22,8 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 2,2 marta oshgan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 20,9 foiz ulushni va 134,1 foiz o‘sish sur’atini tashkil etdi.

556 Fuqarolik obyektlarini qurish

511 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

1 374 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	1 369
Denov t.	1 151
Jarqo‘rg‘on t.	769
Sho‘rchi t.	663
Qumqo‘rg‘on t.	571
Sherobod t.	548
Angor t.	467
Sariosiyo t.	425
Uzun t.	416
Termiz t.	412
Qiziriq t.	398
Oltinsoy t.	366
Muzrabot t.	360
Boysun t.	286
Bandixon t.	223

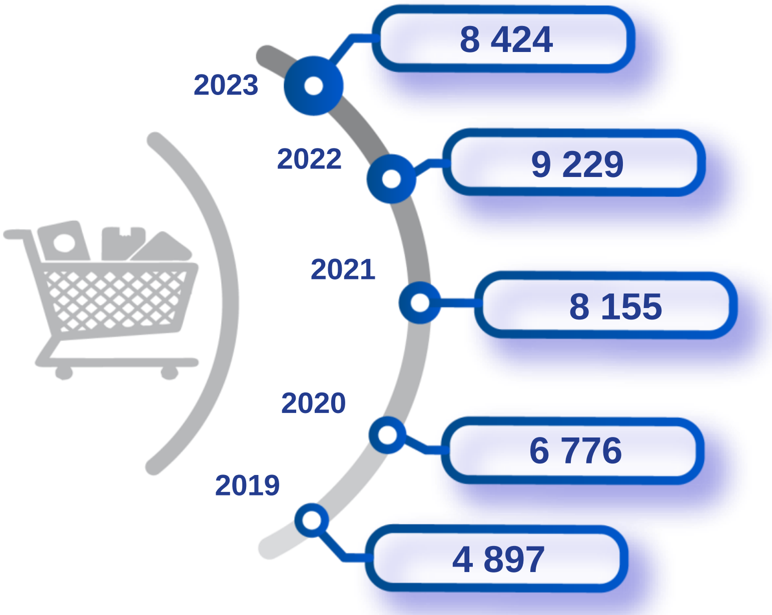

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,9 foizi yoki 8 415 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 63,6 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, 2019- yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 180,4 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 26,1 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 143,2 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 10,3 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 2,2 martani tashkil etdi.

866
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

2 203
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

5 355
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	165
Denov t.	121
Sherobod t.	59
Jarqo‘rg‘on t.	55
Sho‘rchi t.	55
Termiz t.	41
Uzun t.	40
Qumqo‘rg‘on t.	39
Qiziriq t.	36
Sariosiyo t.	35
Oltinsoy t.	29
Muzrabot t.	25
Angor t.	23
Boysun t.	19
Bandixon t.	5

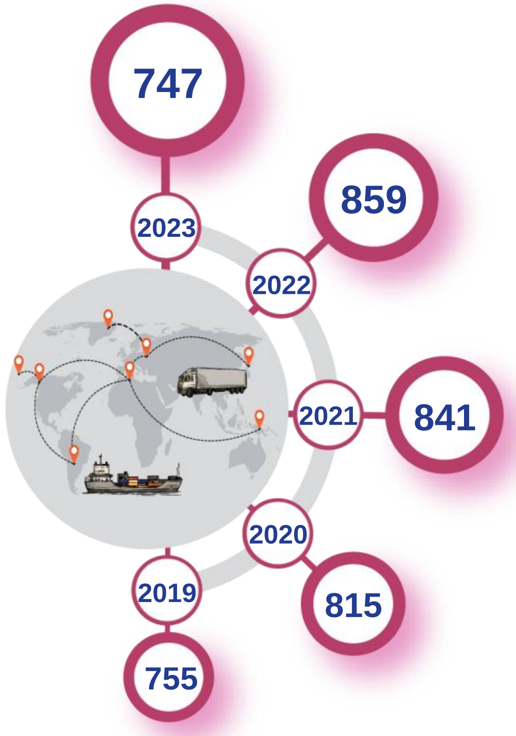

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami viloyatdagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 2,9 foiz ulushini tashkil etdi.

2019- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 92,9 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 120,0 foizni;

pochta va kuryerlik yo‘nalishining o‘sish sur’ati 130,0 foizni tashkil etdi;

havo transporti va suv transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni o‘zgarmagan.

Suv transporti	Havo transporti	Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
1	1	13	185	547

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	336
Denov t.	175
Jarqo‘rg‘on t.	116
Sariosiyo t.	115
Sherobod t.	111
Termiz t.	103
Sho‘rchi t.	97
Boysun t.	94
Uzun t.	81
Angor t.	71
Muzrabot t.	69
Qumqo‘rg‘on t.	61
Qiziriq t.	46
Oltinsoy t.	42
Bandixon t.	35

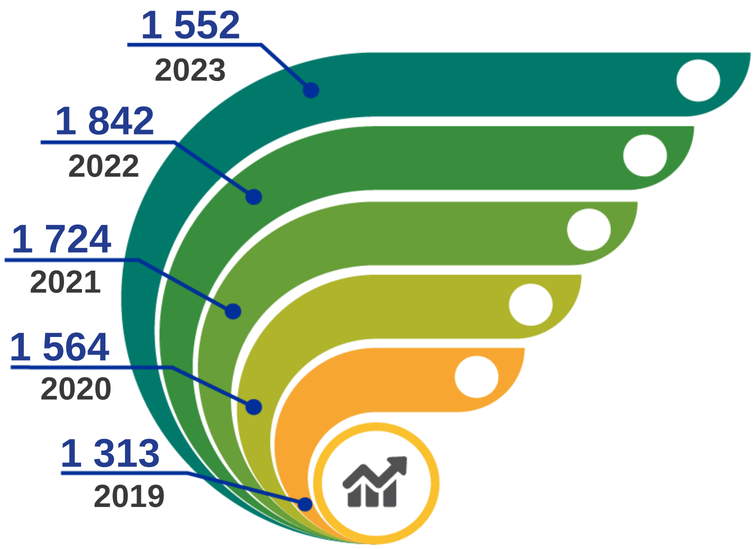

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 118,2 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 8,4 foiz ulushini tashkil etdi;
- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 91,6 foiz ulushini tashkil etdi.

130 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 422 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	140
Denov t.	47
Qiziriq t.	20
Jarqo‘rg‘on t.	18
Sho‘rchi t.	17
Oltinsoy t.	17
Uzun t.	16
Boysun t.	14
Sherobod t.	13
Termiz t.	11
Bandixon t.	9
Sariosiyo t.	9
Qumqo‘rg‘on t.	8
Muzrabot t.	6
Angor t.	5

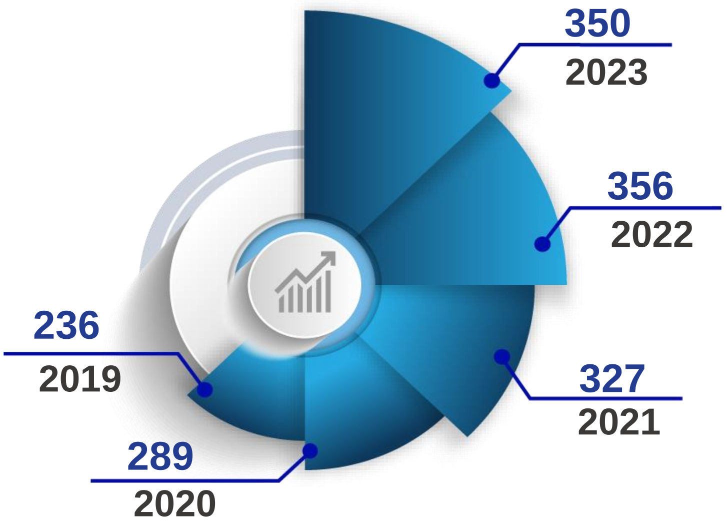

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 21,1 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 160,9 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 28,3 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 145,6 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 50,6 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 146,3 foizni tashkil etdi.

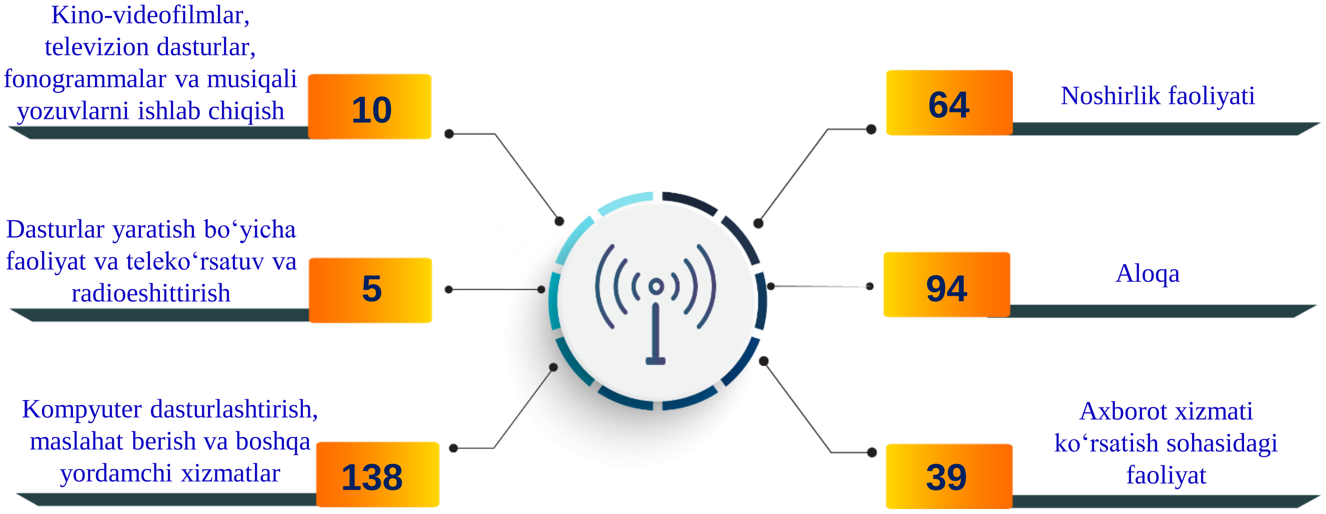

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	127
Denov t.	72
Jarqo‘rg‘on t.	32
Sherobod t.	31
Sho‘rchi t.	28
Qumqo‘rg‘on t.	22
Uzun t.	19
Sariosiyo t.	19
Angor t.	18
Muzrabot t.	16
Termiz t.	15
Qiziriq t.	15
Boysun t.	14
Oltinsoy t.	13
Bandixon t.	8

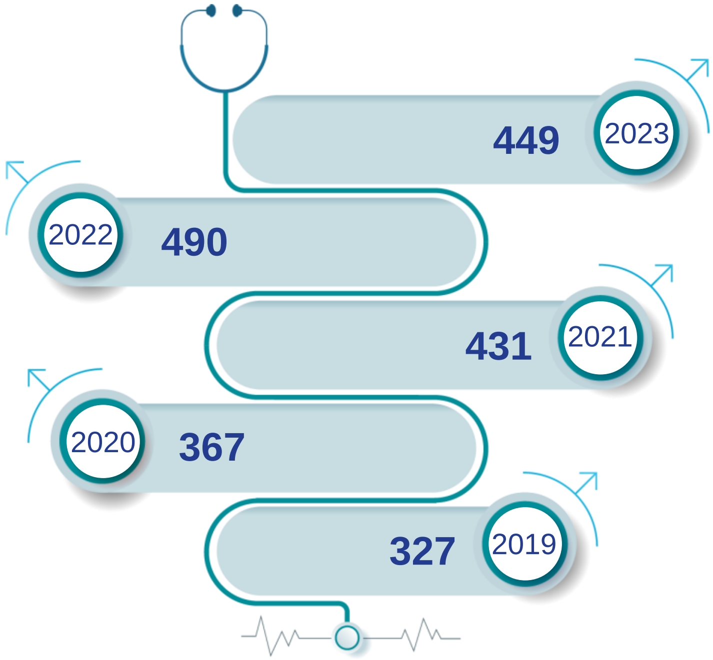

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 381 ta yoki 84,9 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

96,0 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 139,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,1 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 175,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 0,9 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 55,6 foizni tashkil etdi;

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tadbirkorlik subyektlari soni | **Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi**

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar to'g'risida ma'lumot

2023- yil yanvar-oktabr holatiga ko'ra, birlikda

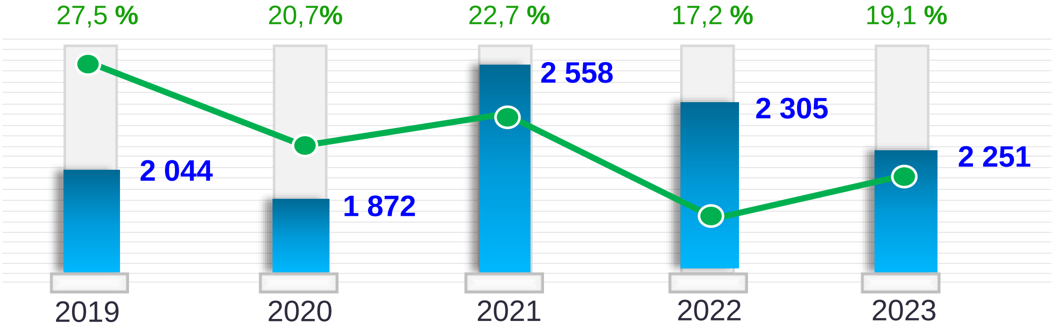

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	279	18,8 %
Sanoat	249	17,0 %
Qurilish	212	12,2 %
Savdo	1 016	23,2 %
Tashish va saqlash	79	13,6 %
Yashash va ovqatlanish	103	21,9 %
Axborot va aloqa	61	30,0 %
Sog'liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko'rsatish	32	17,8 %
Boshqa turlar	220	16,9 %

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	503	Angor t.	134
Denov t.	206	Termiz t.	91
Jarqo'rg'on t.	194	Sariosiyo t.	86
Sherobod t.	188	Boysun t.	81
Qiziriq t.	154	Muzrabot t.	72
Sho'rchi t.	148	Bandixon t.	62
Qumqo'rg'on t.	147	Uzun t.	48
Oltinsoy t.	137		

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

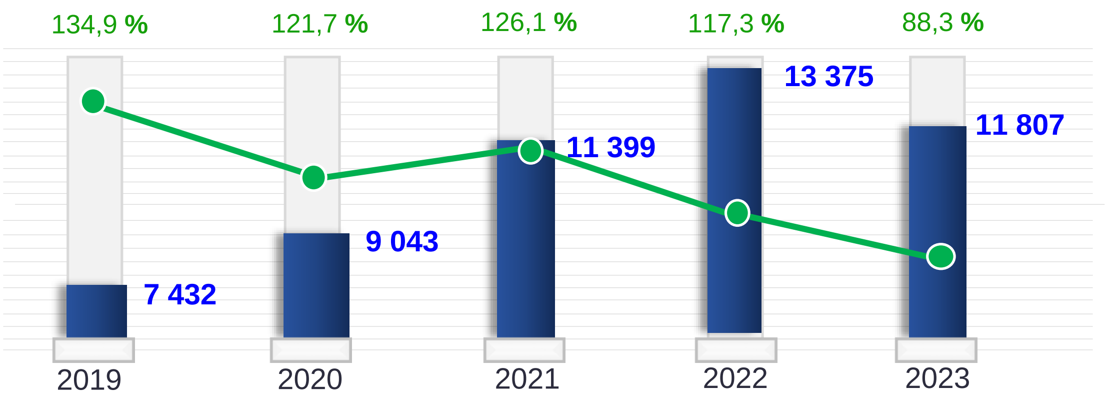

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 21 761 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 11 807 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	2 751	Angor t.	566
Denov t.	1 224	Sariosiyo t.	558
Jarqo‘rg‘on t.	896	Qiziriq t.	544
Sherobod t.	856	Muzrabot t.	481
Termiz t.	834	Uzun t.	396
Sho‘rchi t.	719	Oltinsoy t.	386
Qumqo‘rg‘on t.	699	Bandixon t.	318
Boysun t.	579		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

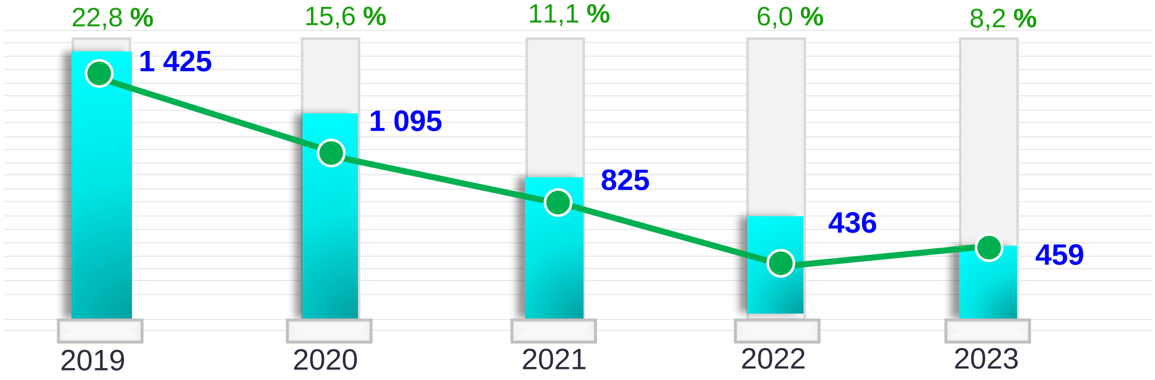

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

20
6,7 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

83
10,1 %

Sanoat

17
2,9 %

Qurilish

241
9,5 %

Savdo

5
4,1 %

Tashish va saqlash

38
7,5 %

Yashash va ovqatlanish

18
18,0 %

Axborot va aloqa

12
6,8 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

25
5,2 %

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

Hududlar kesimida

Denov t.	82	Muzrabot t.	25
Sariosiyo t.	73	Qumqo‘rg‘on t.	17
Uzun t.	49	Qiziriq t.	16
Termiz sh.	44	Oltinsoy t.	14
Sherobod t.	42	Angor t.	11
Sho‘rchi t.	37	Termiz t.	9
Jarqo‘rg‘on t.	35	Bandixon t.	5

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

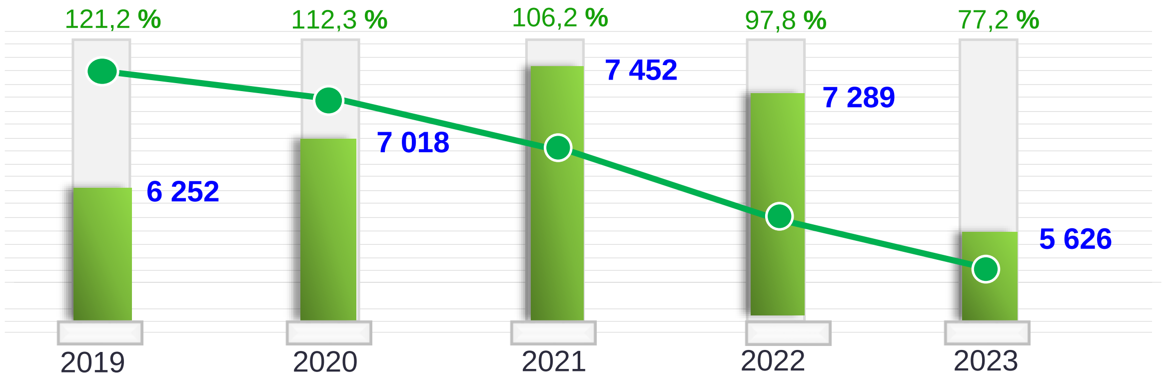

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

299

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

818

Sanoat

590

Qurilish

2 533

Savdo

121

Tashish va saqlash

505

Yashash va ovqatlanish

100

Axborot va aloqa

177

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

483

Boshqa turlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 21 761 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 5 626 tasi xususiy korxonalar ulushiga to‘g‘ri keladi.

Xususiy tadbirkorlik subyektlari o‘sish sur’atlarining 2019- yilga nisbatan ko‘payishiga sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish sohalari (109,9 foiz), savdo (108,1 foiz), tumanlar kesimida esa – Sariosiyo (128,3 foiz), Sho‘rchi (112,6 foiz) va Uzun (110,1 foiz) tumanlari ta’sir ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	819	Termiz t.	281
Denov t.	814	Angor t.	271
Jarqo‘rg‘on t.	511	Muzrabot t.	260
Uzun t.	500	Qiziriq t.	196
Sariosiyo t.	431	Oltinsoy t.	196
Sho‘rchi t.	429	Boysun t.	141
Qumqo‘rg‘on t.	378	Bandixon t.	92
Sherobod t.	307		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

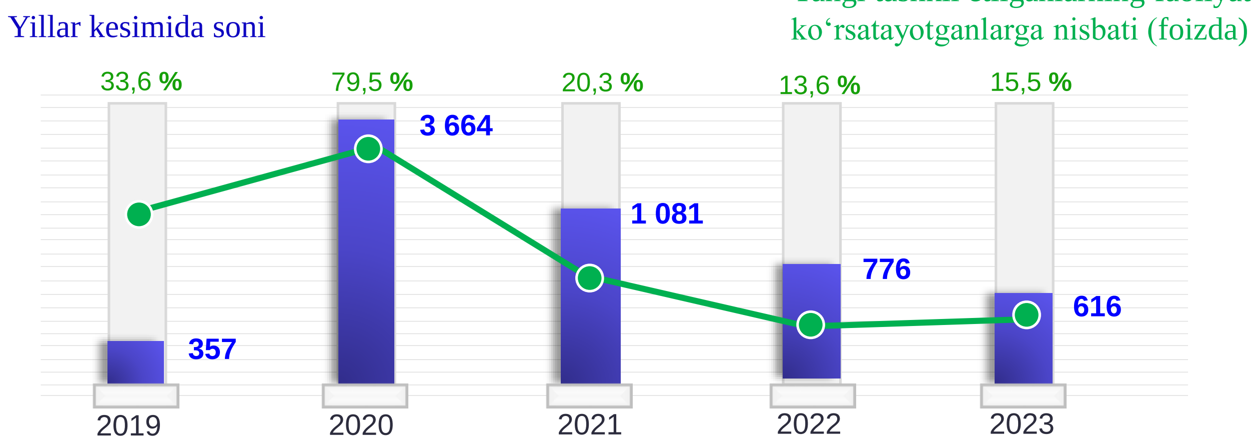

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	47	8,9 %
Sanoat	201	20,9 %
Qurilish	8	9,5 %
Savdo	201	13,6 %
Tashish va saqlash	6	20,0 %
Yashash va ovqatlanish	105	18,5 %
Axborot va aloqa	11	39,3 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	5	21,7 %
Boshqa turlar	32	11,1 %

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Denov t.	96	Jarqo‘rg‘on t.	34
Sherobod t.	73	Termiz t.	32
Oltinsoy t.	65	Sho‘rchi t.	28
Termiz sh.	64	Muzrabot t.	23
Qiziriq t.	41	Angor t.	22
Boysun t.	38	Bandixon t.	22
Sariosiyo t.	37	Qumqo‘rg‘on t.	6
Uzun t.	35		

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

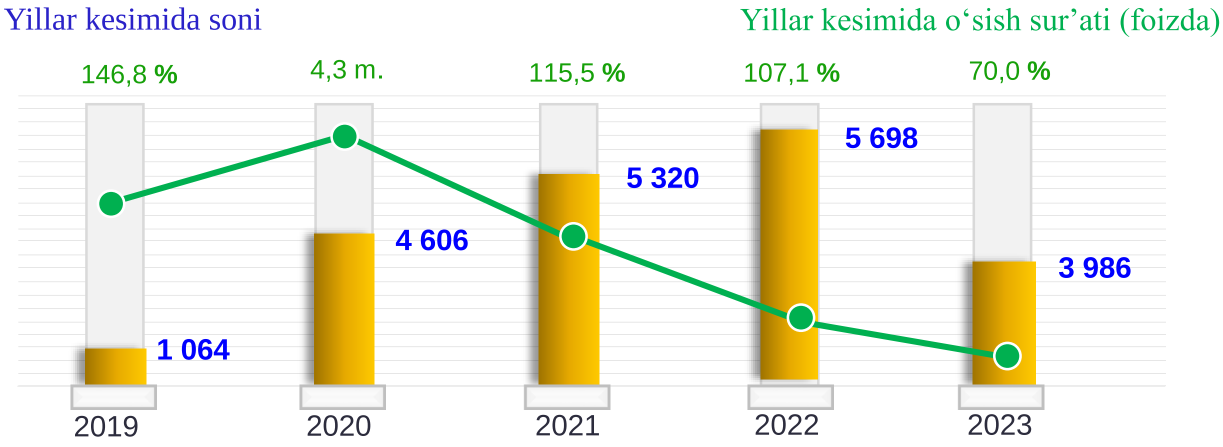

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 2 922 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 256 tadan 1 477 taga (o‘sish 1 221 taga), sanoatda – 301 tadan 961 taga (o‘sish 660 taga), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 100 tadan 529 taga (o‘sish 429 ta) soning sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Denov t.	546	Boysun t.	238
Sherobod t.	352	Angor t.	226
Jarqo‘rg‘on t.	333	Qumqo‘rg‘on t.	223
Sho‘rchi t.	282	Qiziriq t.	223
Termiz sh.	273	Termiz t.	193
Uzun t.	272	Muzrabot t.	183
Oltinsoy t.	259	Bandixon t.	136
Sariosiyo t.	247		

Yangi tashkil etilgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

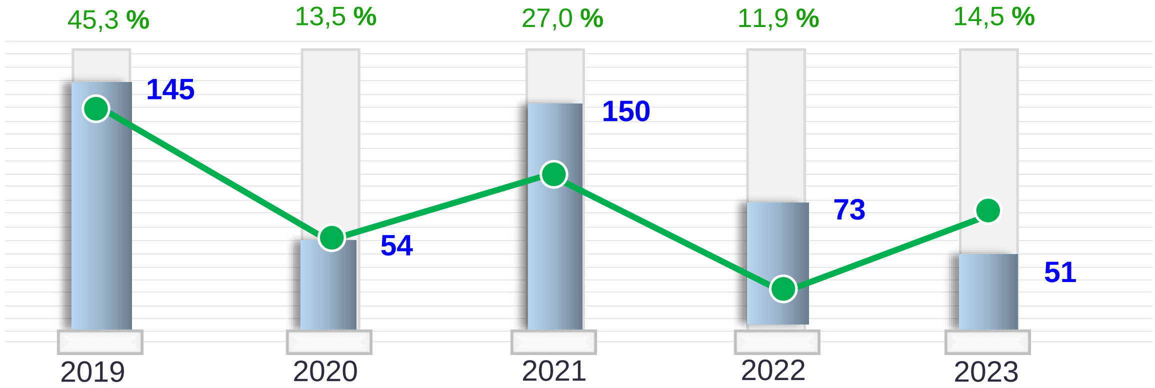

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 — 3,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

7 — 9,0 %

Sanoat

5 — 20,8 %

Qurilish

30 — 18,9 %

Savdo

4 — 30,8 %

Tashish va saqlash

1 — 16,1 %

Yashash va ovqatlanish

1 — 50,0 %

Axborot va aloqa

1 — 8,3 %

Boshqa turlar

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko‘rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	37	Muzrabot t.	1
Sariosiyo t.	4	Qumqo‘rg‘on t.	1
Boysun t.	2	Termiz t.	1
Angor t.	2	Denov t.	1
Bandixon t.	2		

Faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

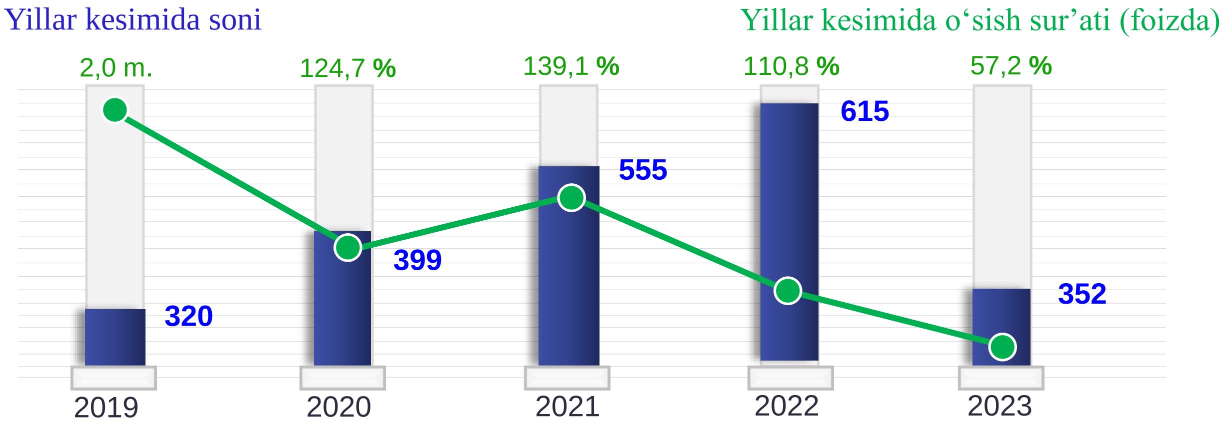

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

56

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

78

Sanoat

24

Qurilish

159

Savdo

13

Tashish va saqlash

6

Yashash va ovqatlanish

2

Axborot va aloqa

2

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

12

Boshqa turlar

Keyingi besh yilda chet el investitsiyalari ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 32 taga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 212 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Afg‘oniston Islom Respublikasi egallagan. Bu viloyatda chet el investitsiyalari ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 60,2 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, Viloyat iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya Federatsiyasi (ulushi 9,9 foiz), Tojikiston (ulushi 6,8 foiz), Turkiya (ulushi 4,8 foiz) va Xitoy (ulushi 3,1 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	197	Qumqo‘rg‘on t.	9
Uzun t.	25	Sho‘rchi t.	7
Termiz t.	24	Jarqo‘rg‘on t.	7
Sariosiyo t.	22	Sherobod t.	6
Muzrabot t.	12	Bandixon t.	6
Angor t.	12	Oltinsoy t.	2
Boysun t.	12	Qiziriq t.	1
Denov t.	10		

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Rossiya Federatsiyasi	37
Tojikiston Respublikasi	26
Qozog‘iston Respublikasi	9
Janubiy Koreya Respublikasi	4
Turkmaniston Respublikasi	3
Armaniston Respublikasi	2
Qirg‘iz Respublikasi	2
Ukraina Respublikasi	1
Belarus Respublikasi	1
Boshqa davlatlar	267

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyalari ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan 352 ta korxonalardan 88 tasi qo‘shma korxonalar, 264 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
177	Termiz shahar	20
15	Termiz tumani	9
13	Sariosiyo tumani	9
11	Uzun tumani	14
10	Angor tumani	2
8	Muzrabot tumani	4
6	Boysun tumani	6
5	Denov tumani	5
4	Sho‘rchi tumani	3
4	Sherobod tumani	2
4	Bandixon tumani	2
3	Qumqo‘rg‘on tumani	6
3	Jarqo‘rg‘on tumani	4
1	Qiziriq tumani	
	Oltinsoy tumani	2

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.:(76) 225-65-90